

„Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svomu ako se ogriješi o mene? Do sedam puta?“ (Mt 18, 21).

Osamnaesto poglavlje Matejeva evanđelja je vrlo bogat tekst. Isus u njemu daje učenicima upute kako živjeti odnose unutar novonastale zajednice. Petar u svom pitanju ponavlja riječi koje je Isus netom prije izrekao: „Pogriješi li tvoj brat...“¹ Isus govori, a Petar ga brzo prekida, kao da je shvatio da nije razumio što je njegov Učitelj upravo rekao. Postavlja mu jedno od najvažnijih pitanja o putu kojim Isusov učenik mora ići. Koliko puta treba oprostiti?

„Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svomu ako se ogriješi o mene? Do sedam puta?“

Propitivanje je dio puta vjere. Tko vjeruje nema sve odgovore, ali ostaje vjeran usprkos pitanjima. Petrovo pitanje ne odnosi se na grijeh protiv Boga, već na to što učiniti kada brat počini grijeh protiv drugog brata. Petar misli da je dobar učenik jer može oprostiti do sedam puta². On ne očekuje da će trenutni Isusov odgovor ugroziti njegovu sigurnost: „Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset puta sedam“ (Mt r. 22). Učenici su dobro poznavali riječi Lameka, okrutnog Kajinova sina, koji pjeva o ponavljanju osвете do sedamdeset puta sedam³. Misleći upravo na tu tvrdnju, Isus neograničenoj osveti suprotstavlja beskrajno praštanje.

„Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svomu ako se ogriješi o mene? Do sedam puta?“

Nije riječ o praštanju osobi koja neprestano vrijeđa, nego o opetovanom praštanju u svom srcu. Istinski oprost, onaj koji nas čini slobodnima, obično se događa postupno. To nije osjećaj, nije zaborav: to bi trebao biti izbor vjernika, ne samo kada se uvreda ponavlja, već svaki put kada je se prisjeti. Zato je potrebno oprostiti sedamdeset puta sedam.

Chiara Lubich piše: „*Isus [...] je iznad svega imao za cilj odnose među kršćanima, među članovima iste zajednice. Stoga se, prije svega, tako moraš ponašati prema svojoj drugoj braći u vjeri: u obitelji, na poslu, u školi ili u zajednici kojoj pripadaš. Znaš kako se često djelima ili odgovarajućim riječima želi uzvratiti na pretrpljenu uvredu. Znaš kako je zbog različitosti karaktera, razdražljivosti ili drugih razloga, nedostatak ljubavi čest među osobama koje žive zajedno. Zapamti da se samo stavom stalnog praštanja može održati mir i jedinstvo među braćom. Uvijek ćeš biti sklon razmišljati o nedostacima svoje braće, prisjećati se njihove prošlosti, željeti da budu drugačiji... Moraš se naviknuti gledati ih novim očima i njih same kao nove, prihvaćati ih uvijek, odmah i u potpunosti, čak i ako se ne kaju.*“⁴

„Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svomu ako se ogriješi o mene? Do sedam puta?“

Svi smo mi dio zajednice kojoj je oprašteno. Oprost je dar Božji i uvijek nam je potreban. Uvijek se trebamo diviti neizmjernom milosrđu koje primamo od Oca. On nam oprašta ako i mi opraštamo svojoj braći.⁵

Nije lako oprostiti u nekim situacijama koje proizlaze iz političkih, društvenih i ekonomskih uvjeta. U njima oprost može poprimiti zajedničarsku dimenziju. Mnoge su žene i muškarci uz podršku zajednice uspjeli oprostiti i u najtežim okolnostima.

Osvaldo je Kolumbijac. Prijetili su mu smrću i vidio je kako mu ubijaju brata. Danas je na čelu lokalne udruge koja se bavi oporavkom osoba izravno uključenih u oružani sukob u njegovoj zemlji. On kaže: „Bilo bi lako odgovoriti na osvetu novim nasiljem, no odbio sam. Vrlo je teško naučiti umijeće praštanja, ali oružje i rat nikada ne mogu dovesti do promjene života. Put preobrazbe je drugačiji. To je sposobnost da dotakneš dušu druge osobe, a za to ti ne trebaju oholost ni nikakva moć. Potrebna je poniznost, krepost koju je najteže pridobiti.“⁶

Letizia Magri

¹ Mt 18,15.

² Broj sedam označava puninu, potpunost: Bog stvara svijet u sedam dana (usp. Post 1, 1-2.4). U Egiptu je bilo sedam godina obilja i sedam gladnih godina (Post 41, 29-30).

³ „Ako će Kain biti osvećen sedmerostruko, Lamek će sedamdeset i sedam puta“. (Post 4,24).

⁴ C. Lubich, Riječ za život listopad 1981.

⁵ Usp. molitva Očenaš, Mt 6,9-13.

⁶ *Unità è il nome della pace: La strategia di Chiara Lubich*, uredila Maddalena Maltese, Città Nuova, Rim, 2020, str.37.